

Sygn. akt III A Ua 1610/11

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lutego 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Kazimierz Josiak
Sędziowie:	SSA Janina Cieślikowska (spr.) SSA Irena Różańska-Dorosz
Protokolant:	Adrianna Szymanowska

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku E. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o emeryturę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Jeleniej Górze

z dnia 27 września 2011 r. sygn. akt VII U 723/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że odwołanie oddala.

II. nie obciąża wnioskodawcy kosztami postępowania apelacyjnego na rzecz strony pozwanej.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 września 2011 r. Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 11 maja 2011 r., znak: ENMS- (...), w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy E. W. prawo do emerytury od dnia 1 grudnia 2010 r.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd I instancji wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny:

Wnioskodawca E. W., ur. 9.07.1949 r., udokumentował łącznie 25 lat i 7 miesięcy okresów składkowych i nieskładkowych, rozwiązał stosunek pracy, nie przystąpił do OFE.

W dniu 21.12.2010 r. wnioskodawca złożył w ZUS wniosek o przyznanie prawa do emerytury, który decyzją z dnia 11.05.2011 r. wydał decyzję odmowną.

Organ Rentowy nie uwzględnił wnioskodawcy okresów do pracy w warunkach szczególnych:

- od 15.12.1974 r. do 31.07.1977 r. na stanowisku robotnik za i wyładunkowy,
- od 1.08.1974 r. do 11.09.1977 r. robotnik za i wyładunkowy, operator wózka akumulatorowego,
- od 12.09.1977 r. do 1.03.1983 r. na stanowisku pilarza

- wszystkie te okresy wynikały z zatrudnienia w Zakładach (...) w Ś..

Organ Rentowy swoje stanowisko uzasadnił tym, że w zarządzeniu Ministra Resortowego stanowisko - robotnik za i wyładunkowy - wymienione jest jako „prace przy zrywce i wywózce drewna z lasu”, natomiast z przedłożonych dokumentów nie wynika taki charakter pracy. Stanowisko pilarz w zarządzeniu wymienione jest jako „prace drwali – pilarz wyrzynacz drewna okrągłego”, natomiast zgodnie z przedłożonymi dokumentami i złożonym oświadczeniem wnioskodawca nie pracował jako drwal tylko jako pilarz przy wycinaniu płyt pilśniowych i klejowych pod wiatą.

Wnioskodawca od 15.12.1974 r. pracował na stanowisku za i wyładunkowego. Praca polegała na wyładunku bali drewnianych na bocznicę kolejowej. Po uzyskaniu uprawnień do kierowania wózkiem akumulatorowym rozwoził drewno z bocznicę kolejowej na terenie zakładu. Rozwoził również płyty wyciągnięte z prasy i dowoził je na stanowiska płyt formatowych. Płyty wyciągnięte z prasy były gorące, klejenie płyt odbywało się na gorąco. Od 1977 r. E. W. wykonywał pracę pilarza. Polegała ona na pocięciu płyt pilśniowych, porowatych i laminowanych o dużych parametrach na mniejsze, zgrzewano je w temperaturze około 120° C i je docinano. Nadto do obowiązków wnioskodawcy należało klejenie płyt i wyjmowanie ich z pras.

Uciążliwość prac polegała głównie na bezpośrednim i stałym kontakcie z dużym zapyleniem, oparami chemicznymi związanymi z wykonywaniem klejenia płyt pilśniowych w wysokiej temperaturze. Wszystkie prace cięcia, klejenia, prasowania w wysokiej temperaturze odbywały się na jednej hali produkcyjnej. Praca odbywała się początkowo w systemie trzy – później dwuzmianowym.

Z tytułu wykonywania tej pracy wnioskodawca przez cały okres zatrudnienia otrzymywał dodatek za wykonywanie pracy w szczególnych warunkach, posiłki regeneracyjny oraz mleko.

Brygadzysta R. C., pracujący na innej zmianie aniżeli wnioskodawca, znał wnioskodawcę osobiście, ponieważ ten ostatni był oddelegowany do pracy na zmianie świadka. Świadek ten ma przyznane prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie sygn. akt VII U 595/03.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji, wskazując na podstawę prawną rozstrzygnięcia, a to: art. 184 ust. 1 i 2, art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zmian.) oraz § 4 ust. 1, § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zmian.), przyjął, że aczkolwiek przedłożona przez wnioskodawcę dokumentacja nie pozwalała na zaliczenie spornego okresu pracy do pracy w warunkach szczególnych, a stanowiska robotnika za i wyładunkowego, operatora wózka akumulatorowego, pilarza, traserę według nazwy nie były wymienione w powołanym wyżej rozporządzeniu, jak również w zarządzeniu Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z 31.03.1988 r., to w ocenie Sądu I instancji o pracy w warunkach szczególnych nie decyduje nazwa stanowiska, ile raczej rzeczywisty charakter wykonywanych prac. Prace te można przypisać do wykazu A działu VI pkt 4 poz. 42 i 43 wskazanego wyżej zarządzenia.

Jeżeli zaś chodzi o pracę wnioskodawcy na stanowisku pilarza i traserę w okresie od 12.09.1977 r. do 1.03.1983 r., Sąd Okręgowy wskazał, że czynności takie, jak: przycinanie płyt pilśniowych świeżo klejonych na gorąco w temperaturze

około 120° C, wyjmowanie płyt z pras i ich transport do magazynu, odbywały się na jednej hali produkcyjnej, w której panowała wysoka temperatura, kurz, odór związków chemicznych wydzielony z klejonych płyt, stanowią o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach.

Z wyrokiem tym nie zgodził się Organ Rentowy wywodząc apelację, w której zarzucił:

- 1) naruszenie prawa procesowego poprzez brak dostatecznego wyjaśnienia istotnych dla sprawy okoliczności (art. 227 kpc) dotyczących pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych w okresie od 12.09.1974 r. do 11.09.1977 r. w Zakładach (...) w Ś.na stanowisku robotnika za i wyładunkowego i brak przeprowadzenia dowodów na tę okoliczność,
- 2) naruszenie prawa materialnego, a to: art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zmian.) poprzez nieuzasadnione, albo przedwczesne przyznanie prawa do emerytury, skoro wnioskodawca nie udowodnił warunku w postaci 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Wskazując na powyższe zarzuty strona skarżąca wniosła o:

-.

- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania

ewentualnie:

-.

- o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania,

nadto zasądzenie od wnioskodawcy kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm prawem przewidzianych.

W uzasadnieniu apelacji strona skarżąca podnosi, że nie może zostać uznany wnioskodawcy za pracę w warunkach szczególnych okres pracy od 12.09.1974 r. do 11.09.1977 r. w Zakładach (...) w Ś.na stanowisku robotnika za i wyładunkowego, bowiem świadkowie, którzy zatrudnieni byli przy produkcji płyt pilśniowych w wyżej wymienionych zakładach, potwierdzają i dotyczą pracy wnioskodawcy w późniejszym okresie, tj. lat 1977-1983 przy klejeniu płyt pilśniowych. Nadto wskazuje apelacja, że praca operatora wózka akumulatorowego nie jest pracą za i wyładunkową, jak przyjął to Sąd I instancji. W ocenie skarżącego, skoro wnioskodawca kierował wózkiem akumulatorowym, to ta praca nie stanowi ciężkich prac załadunkowych i wyładunkowych oraz przeładunku materiałów pylistych, sypkich, toksycznych, porządkowych lub żrących w transporcie.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja strony pozwanej zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zmian.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn; oraz:
- 2) okres składkowy i nieskładkowy o którym mowa w art. 27.

Zgodnie zaś z ust. 2, emerytura, o której mowa w ust. 1 przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za

pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Stosownie zaś do § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz.43 ze zmian.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnie wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Okresami pracy uprawniającymi do świadczeń z tytułu pracy w warunkach szczególnych jest to, aby praca ta była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Wnioskodawca osiągnął wiek 60 lat, wykazał staż pracy wynoszący ponad 25 lat, nie przystąpił do OFE i miał rozwiązany stosunek pracy.

Skarżący podnosi, że brak jest dowodów w sprawie, iż wnioskodawca pracował w warunkach szczególnych od 12.09.1974 r. do 11.09.1977 r. wpraw jako robotnik za i wyładunkowy, a następnie robotnik za i wyładunkowy, operator wózka akumulatorowego.

Należy wskazać, że aktem podstawowym pozwalającym na zakwalifikowanie pracy do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zmian.).

Sporny okres, to praca polegająca na za i wyładunku, operator wózka akumulatorowego. Tak więc należało rozważyć, czy pracą wykonywaną przez wnioskodawcę polegającą na, jak to ustalił Sąd I instancji: wyładunku węgla oraz bali drewnianych na bocznicę kolejowej, rozwożenie drewna wózkiem akumulatorowym z bocznicę kolejowej po terenie Zakładu, rozwożenie płyt wyciągniętych z prasy i rozwożenie ich na stanowiska płyt formatowych, można przypisać do pracy wymienionej w dziale VIII pkt 1 wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze określonej jako „ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie.

Słusznie podnosi skarżący, iż praca wnioskodawcy jako operatora wózka akumulatorowego – rozwożenie drewna wózkiem akumulatorowym nie jest pracą za i wyładunkową w rozumieniu wyżej wskazanego przepisu.

Nie można też przyrównać wykonywanej pracy przez wnioskodawcę do pracy w warunkach szczególnych określonej w zarządzeniu Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31.03.1988 r. wymienionej w wykazie A dział VI pkt 4 poz. 42 i 43 (Dz.Ur. Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 4.11.1998 r. Nr 2), gdzie wymienia się prace kierowcy wózka transportowego w transporcie międzywydziałowym i magazynowym oraz robotnika transportowego w transporcie międzywydziałowym, bowiem wnioskodawca wykonywał prace robotnika za i wyładunkowego, nie był zaś pracownikiem transportu międzywydziałowego.

Niekwestionowana jest natomiast przez skarżącego ocena stanowiska pracy pilarza, na którym pracował wnioskodawca, jako pracy w warunkach szczególnych i przyrównanie jej do pracy wymienionej w pkt. 7 działu VI wykazu A wymienionego wyżej zarządzenia.

Stąd też wnioskodawca, aby nabyć prawo do emerytury w wieku obniżonym ze względu na wykonywanie pracy w warunkach szczególnych musiałby wykonywać w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie (wykaz A dział VIII pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze). Stan

faktyczny sprawy wykazał, że wnioskodawca tego warunku nie spełnił, a tym samym nie przepracował 15 lat w warunkach szczególnych), stąd też zaskarżony wyrok podlegał zmianie w oparciu o art. 386 § 4 kpc poprzez oddalenie odwołania.

O kosztach orzeczono w oparciu o art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 102 kpc.